

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ....

หลักการ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ....

เหตุผล

เพื่อเป็นการใช้ระบบทรัพย์สินทางปัญญาในการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยที่รัฐให้ทุนสนับสนุน และส่งเสริมกิจกรรมความร่วมมือระหว่างองค์กรภาคธุรกิจกับมหาวิทยาลัยหรือสถาบันวิจัย อาทิ การร่วมวิจัยและพัฒนา การถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือ การนำผลงานวิจัยไปพัฒนาต่อยอดให้เกิดประโยชน์ทั้งในเชิงพาณิชย์และเชิงสาธารณประโยชน์ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดระบบบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมในเชิงพาณิชย์ นอกจากนี้กฎหมายฉบับนี้ รั้งประกันสิทธิในการเข้าถึงผลงานวิจัยที่รัฐสนับสนุน และปกป้องประโยชน์สาธารณะจากการไม่นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในระยะเวลาอันสมควรหรือการใช้ประโยชน์ในทางมิชอบ และยังเป็นกลไกการลดภาระและงบประมาณในการบริหารจัดการผลงานวิจัยโดยหน่วยงานให้ทุนภาครัฐ ซึ่งจะส่งผลต่อการเพิ่มปริมาณและคุณภาพทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศ และเพิ่มการลงทุนวิจัยและพัฒนาในภาคเอกชน และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาของหน่วยงานต่างๆ

-ร่าง-

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์
ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับภายใน ๑๘๐ วันนับจากวันประกาศใช้ใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ให้ทุน” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการให้ทุนสนับสนุนการวิจัย พัฒนา
และนวัตกรรม

“ทุนสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม” หมายความว่า เงินสนับสนุนจากหน่วยงาน
ของรัฐที่จัดสรรให้แก่ผู้รับทุน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม เพื่อให้ได้มาซึ่ง
ผลงานวิจัยตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายรวมถึงเงินกองทุนที่หน่วยงานของรัฐจัดสรรให้แก่ผู้รับทุน
เพื่อวัตถุประสงค์เดียวกัน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และ
หน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่ รวมถึงนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นโดยตราเป็นพระราชบัญญัติ

“หน่วยงานภาคการศึกษา” หมายความว่า สถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชนใน
ระดับอุดมศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย

“หน่วยงานภาคเอกชน” หมายความว่า องค์กรที่ไม่ใช่องค์กรของรัฐ ที่มีสถานะเป็นนิติ
บุคคล และให้หมายรวมถึง มูลนิธิ สมาคม และองค์กรที่มีได้แสวงหาผลกำไร

“สัญญารับทุน” หมายความว่า สัญญาการรับทุนสนับสนุนใดๆ หรือ สัญญาความร่วมมือ
ใดๆ ที่มีผลผูกพันระหว่างผู้ให้ทุนและผู้รับทุน เพื่อวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติการทดลอง การวิจัย หรือ การ
พัฒนา และให้หมายรวมถึงการโอน การเปลี่ยนแปลงคู่สัญญา หรือสัญญาช่วงไม่ว่าประเภทใดก็ตามที่จัดทำ
ขึ้นเพื่อการปฏิบัติการทดลอง หรือการวิจัย ภายใต้สัญญาการรับทุนตามความหมายที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงสัญญาในรูปแบบการร่วมวิจัย หรือสัญญาการรับทุนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาหรือการ
ฝึกอบรม

“ผู้รับทุน” หมายความว่า นิติบุคคลภาคเอกชน หรือ หน่วยงานภาคการศึกษา หรือ สถาบันวิจัย หรือองค์กรไม่แสวงหากำไร มูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรในลักษณะเดียวกัน ซึ่งเป็นคู่สัญญากับ ผู้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม

“ผลงานวิจัย” หมายความว่า ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้า วิจัย สืบค้น วิเคราะห์ หรือทดลองทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ทั้งที่อยู่ในรูปแบบองค์ความรู้หรือข้อมูลที่ค้นพบ ผลิตภัณฑ์ กรรมวิธี วิธีการ มาตรการ ระบบ รวมทั้งการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ไม่ว่าจะจดทะเบียนคุ้มครองผลงานวิจัยตามกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาหรือไม่ก็ตาม

“นวัตกรรม” หมายความว่า การใช้ความรู้ ทักษะการบริหารจัดการและประสบการณ์ ทางด้านวิทยาศาสตร์ และด้านเทคโนโลยี เพื่อการคิดค้น การประดิษฐ์ และการพัฒนาเพื่อให้เกิดสินค้า บริการ หรือกระบวนการผลิตในรูปแบบใหม่ หรือมีการปรับปรุงอย่างชัดเจน

“นักวิจัย” หมายความว่า ผู้ประดิษฐ์หรือผู้ปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดผลงานวิจัย โดยการจ้าง หรือการทำสัญญาเพื่อดำเนินการวิจัยของผู้รับทุน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและ นวัตกรรม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกี่ยวกับการปฏิบัติการ หรือ หน่วยงานต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การสนับสนุนทุนวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม

มาตรา ๕ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยพัฒนาและนวัตกรรมให้เกิดการนำ ผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ผู้ให้ทุนของรัฐสามารถให้ทุนวิจัยพัฒนาและนวัตกรรมแก่หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคการศึกษา หรือหน่วยงานภาคเอกชนได้

การสนับสนุนทุนวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมตามวรรคหนึ่ง อาจเป็นการสนับสนุนทั้งหมด หรือบางส่วนของมูลค่าโครงการวิจัย

มาตรา ๖ ในการพิจารณาให้ทุนวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมแก่หน่วยงานภาคเอกชน อย่างน้อยให้พิจารณาสิ่งต่อไปนี้

(๑) โครงการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมมีความจำเป็นทางเศรษฐกิจหรือสังคม รวมทั้งการ เสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการและความสามารถในการแข่งขันของ ประเทศ

(๒) โครงการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สามารถตอบสนองต่อการสร้างองค์ความรู้ใหม่ การยกระดับนวัตกรรม การปรับปรุงกระบวนการผลิต การแก้ปัญหาเชิงเทคนิค หรือการทดแทนการนำเข้าเทคโนโลยี รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาในสาขาอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมดังกล่าว

(๓) ผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีความเป็นไปได้สูงที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์

(๔) ในกรณีที่มีผู้ประสงค์ขอรับทุนหลายรายในเรื่องเดียวกัน ผู้รับทุนที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางหรือขนาดย่อม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ ควรได้รับการพิจารณาในลำดับต้น

มาตรา ๗ หน่วยงานผู้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมมีหน้าที่กำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับในการพิจารณาสนับสนุนทุนวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒ ผู้รับทุนวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม

มาตรา ๘ ผู้มีสิทธิรับทุนสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม ได้แก่ นิติบุคคลภาคเอกชน หรือ หน่วยงานภาคการศึกษา หรือสถาบันวิจัย หรือองค์กรไม่แสวงหากำไร มูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรในลักษณะเดียวกัน

มาตรา ๙ หน่วยงานภาคเอกชนที่จะขอรับทุนสนับสนุนการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม จะต้องเป็นนิติบุคคลที่มีผู้ถือหุ้นสัญชาติไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ของทุนจดทะเบียนและที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในประเทศไทย โดยอาจพิจารณาให้ทุนสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมกับนิติบุคคลที่มีผู้ถือหุ้นสัญชาติไทยน้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ได้ ในกรณีที่ไม่มีผู้มาขอใช้สิทธิรับทุนในหัวข้อวิจัยนั้นๆ และโครงการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมนั้น มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยภาพรวม

มาตรา ๑๐ ผู้รับทุนมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่หน่วยงานให้ทุนวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมกำหนดตามมาตรา ๗ และต้องพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการผลงานวิจัย และนวัตกรรมโดยมุ่งเน้นให้มีหน่วยบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นการเฉพาะ เร่งสร้างความสามารถของบุคลากร รวมทั้งสนับสนุนเชิงนโยบายและด้านอื่นๆ เพื่อให้การดำเนินงานบริหารจัดการผลงานวิจัยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

หมวดที่ ๓ การบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม

มาตรา ๑๑ ผู้รับทุนต้องรายงานผลงานวิจัยที่ค้นพบต่อผู้ให้ทุนภายใน ๙๐ วันนับจากวันที่มีการเปิดเผยผลงานวิจัยต่อบุคลากรหรือหน่วยบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรมของผู้รับทุน หากผู้รับทุนไม่ดำเนินการแจ้งผลงานวิจัยที่ค้นพบต่อผู้ให้ทุนภายในระยะเวลาดังกล่าว ผู้ให้ทุนอาจเลือกถือครองสิทธิในผลงานวิจัยนั้นเอง

มาตรา ๑๒ สัญญาผู้รับทุนจะต้องมีบทบัญญัติซึ่งกำหนดให้ผู้รับทุนสามารถทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรถึงผู้ให้ทุน แจ้งความประสงค์เป็นผู้ถือครองสิทธิในผลงานวิจัย พร้อมแผนดำเนินการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยภายใน ๒ ปี นับแต่ได้รายงานผลงานวิจัยต่อผู้ให้ทุน

แผนดำเนินการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ รวมถึงแนวโน้มและโอกาสทางการตลาด โดยรูปแบบการจัดทำแผนการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีที่มีการนำผลงานวิจัยนั้นออกแสดงในงานแสดงสินค้าระหว่างประเทศ หรือในงานแสดงต่อสาธารณชนของทางราชการ ผู้รับทุนต้องแจ้งความประสงค์เป็นผู้ถือครองสิทธิในผลงานวิจัยภายใน ๑๘๐ วัน นับจากวันที่นำผลงานวิจัยนั้นออกแสดงงานแสดงสินค้าระหว่างประเทศ หรือในงานแสดงต่อสาธารณชนของทางราชการ ทั้งนี้ต้องไม่เกินระยะเวลา ๒ ปี ตามวรรคแรก

มาตรา ๑๓ หากผู้รับทุนไม่ได้ทำหนังสือแจ้งความประสงค์เป็นผู้ถือครองสิทธิในผลงานวิจัยภายในเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ ผู้ให้ทุนอาจเลือกถือครองสิทธิในผลงานวิจัยนั้นเสียเอง หรืออาจพิจารณามอบสิทธิความเป็นเจ้าของให้แก่ นักวิจัยก็ได้ หากนักวิจัยทำหนังสือร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมกับแนบหนังสือจากผู้รับทุนยืนยันการไม่เป็นผู้ถือครองสิทธิในผลงานวิจัย

นักวิจัยซึ่งได้เป็นผู้ถือครองสิทธิในผลงานวิจัย ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ เสมือนหนึ่งเป็นผู้รับทุนเสียเอง

มาตรา ๑๔ สัญญาผู้รับทุนจะต้องกำหนดให้ผู้รับทุนที่เลือกถือครองสิทธิในผลงานวิจัย ดำเนินการขอรับความคุ้มครองผลงานวิจัยหรือการค้นพบใดๆ ตามกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาที่เหมาะสม ทั้งในหรือต่างประเทศ ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๑๕ ผู้ให้ทุนซึ่งได้รับหนังสือแจ้งความประสงค์เป็นผู้ถือครองสิทธิในผลงานวิจัย ตามมาตรา ๑๒ อาจมอบสิทธิความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยแก่ผู้รับทุน โดยพิจารณาจากแผนดำเนินการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นทั้งในเชิงเศรษฐกิจหรือสังคม

มาตรา ๑๖ ผู้ให้ทุนอาจพิจารณาปฏิเสธหรือชะลอการถือครองสิทธิในผลงานวิจัยของผู้รับทุน หากพิจารณาแล้วเห็นว่าการปฏิเสธหรือชะลอการถือครองสิทธิดังกล่าว สามารถตอบสนองเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัตินี้ได้ดีกว่า

ผู้ให้ทุนมีหน้าที่แจ้งผลการพิจารณาอบสิทธิความเป็นเจ้าของหรือปฏิเสธสิทธิความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยแก่ผู้รับทุนพร้อมกับชี้แจงเหตุผลเป็นลายลักษณ์อักษร ต่อผู้รับทุนภายใน ๖๐ วัน นับแต่ได้รับหนังสือแจ้งความประสงค์เป็นผู้ถือครองสิทธิในผลงานวิจัยตามมาตรา ๑๖ ผู้รับทุนที่ถูกปฏิเสธการถือครองสิทธิในผลงานวิจัย อาจยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายใน ๖๐ วัน นับจากได้รับหนังสือปฏิเสธจากผู้ให้ทุน

การยื่นอุทธรณ์ตามวรรคสอง ให้ดำเนินการผ่านผู้ให้ทุน ผู้ให้ทุนมีหน้าที่นำเรื่องเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา คำตัดสินของคณะกรรมการให้ถือเป็นที่สุด และการพิจารณาอุทธรณ์ให้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน

มาตรา ๑๗ ผู้ให้ทุนยังคงสิทธิในการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย เพื่อการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัย โดยการใช้ประโยชน์ดังกล่าวไม่สามารถเพิกถอนหรือโอนได้และไม่ต้องจ่ายค่าธรรมเนียม แม้ผู้รับทุนจะเป็นผู้ถือครองสิทธิในผลงานวิจัยดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้การกระทำดังกล่าว ต้องไม่ขัดต่อการใช้ประโยชน์ตามปกติของผู้รับทุนหรือคู่สัญญาของผู้รับทุน และไม่ทำให้เสื่อมเสียต่อประโยชน์อันชอบธรรมของผู้รับทุนหรือคู่สัญญาของผู้รับทุน

มาตรา ๑๘ ผู้รับทุนที่เลือกถือครองสิทธิในผลงานวิจัย มีหน้าที่รายงานผลการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยแก่ผู้ให้ทุนเป็นลายลักษณ์อักษรตามระยะเวลาที่ผู้ให้ทุนกำหนด รูปแบบการรายงานผลการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หน่วยงานผู้ให้ทุนมีหน้าที่รักษาความลับของข้อมูลที่ปรากฏในรายงานการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย เพื่อรักษาผลประโยชน์ทางธุรกิจของผู้รับทุนและคู่สัญญาของผู้รับทุน

มาตรา ๑๙ ในการโอนสิทธิความเป็นเจ้าของในผลงานวิจัยแก่บุคคลอื่น ผู้รับทุนต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ให้ทุนเป็นลายลักษณ์อักษร เว้นแต่จะเป็นการโอนสิทธิความเป็นเจ้าของให้แก่หน่วยบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม ทั้งนี้ผู้รับโอนจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาฉบับหนึ่งเป็นผู้รับทุนเอง

มาตรา ๒๐ ผู้รับทุนที่เลือกถือครองสิทธิในผลงานวิจัยมีหน้าที่บริหารจัดการผลงานวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงพาณิชย์และสาธารณประโยชน์ ในกรณีที่เกิดรายได้จากการใช้ประโยชน์ ผู้รับทุนมีหน้าที่จัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งกลับมาดำเนินการวิจัยพัฒนาและนวัตกรรม และจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งให้แก่นักวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลงานวิจัยนั้นตามความเหมาะสม

มาตรา ๒๑ ผู้รับทุนที่เลือกถือครองสิทธิในผลงานวิจัยต้องพิจารณาทำสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิ หรือสัญญาถ่ายทอดเทคโนโลยีกับวิสาหกิจที่มีศักยภาพในการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและมีฐานการผลิตหรือประกอบธุรกิจในประเทศไทยก่อน โดยรูปแบบและเงื่อนไขของสัญญาอาจเป็นการอนุญาตให้ใช้สิทธิแต่ผู้เดียวก็ได้

มาตรา ๒๒ สิทธิความเป็นเจ้าของในผลงานวิจัยของผู้รับทุน จะสิ้นสุดลง

(๑) เมื่อผู้รับทุนซึ่งเป็นนิติบุคคล มีผู้ถือหุ้นสัญชาติไทยน้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ของทุนจดทะเบียน หรือสิ้นสภาพการเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย

(๒) เมื่อผู้รับทุนที่เป็นนิติบุคคลล้มละลาย

ทั้งนี้ เมื่อสิทธิความเป็นเจ้าของในผลงานวิจัยของผู้รับทุนสิ้นสุดลง ให้สิทธิการเป็นเจ้าของผลงานวิจัยตกเป็นของผู้ให้ทุน

มาตรา ๒๓ ผู้ให้ทุนมีหน้าที่รายงานผลการดำเนินงานและผลการใช้ประโยชน์ในผลงานวิจัยที่เกิดจากการให้ทุนสนับสนุน ต่อคณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมทุก ๑๒ เดือน หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวดที่ ๔

คณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม" ประกอบด้วย

(๑) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ

(๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงเป็นที่ประจักษ์ในทางการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการ จำนวนไม่เกินห้าคน

ให้ผู้แทนเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้แทนเลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม

ให้กรรมการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นประธาน "คณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม"

มาตรา ๒๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ และไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย บุคคลไร้ความสามารถ หรือบุคคลเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

มาตรา ๒๖ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๒๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา ๒๕

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งเสริม กำหนดนโยบาย หรือมาตรการที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการผลงานวิจัย และนวัตกรรมที่เกิดจากการสนับสนุนทุนวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมจากภาครัฐ
- (๒) ส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดการนำผลงานวิจัยที่เกิดจากการสนับสนุนทุนวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมจากหน่วยงานของรัฐไปใช้ประโยชน์
- (๓) รับเรื่องร้องเรียนและแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีที่มีผู้ร้องเรียนว่ามีการกระทำใดที่ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) พิจารณาและให้คำตัดสินในกรณีมีข้อร้องเรียนตามข้อ (๓) และคำขออุทธรณ์
- (๕) ออกประกาศ หลักเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้
- (๖) ติดตามการแก้ไขกฎระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานให้ทุน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้
- (๗) รายงานผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้ต่อรัฐมนตรี
- (๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๙ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาเสนอแนะ และเสนอความคิดเห็น และอาจเชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาชี้แจงหรือให้ความคิดเห็นหรือคำแนะนำในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ตามแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๓๐ ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาหาข้อมูล และกิจการต่างๆที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ

ให้กรรมการ อนุกรรมการ และคณะทำงานได้รับเบี้ยประชุม ค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ

หมวดที่ ๕ การบังคับใช้สิทธิของภาครัฐ

มาตรา ๓๑ คณะกรรมการอาจสั่งให้ผู้รับทุนซึ่งถือครองสิทธิในผลงานวิจัย หรือผู้รับโอนสิทธิจากผู้รับทุน ทำสัญญาอนุญาตให้ผู้ร้องขอสามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ หากผู้ร้องขอได้พยายามขออนุญาตใช้สิทธิในผลงานวิจัยโดยเสนอเงื่อนไขและค่าตอบแทนที่เพียงพอตามพฤติการณ์แห่งกรณีแล้ว แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ภายในระยะเวลาอันสมควร และมีพฤติการณ์ที่แสดงได้ว่า ผู้รับทุนซึ่งถือครองสิทธิในผลงานวิจัย หรือผู้รับโอนสิทธิจากผู้รับทุน มิได้ดำเนินการใดๆ หรือไม่สมารถคาดการณ์ได้ว่าจะมีการดำเนินการใดๆ เพื่อนำผลงานวิจัย ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในระยะเวลา ๓ ปี นับแต่ได้ทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรถึงหน่วยงานผู้ให้ทุนแจ้งความประสงค์เป็นผู้ถือครองสิทธิในผลงานวิจัย

มาตรา ๓๒ เงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้สิทธิตาม มาตรา ๓๑ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) ขอบเขตและระยะเวลาที่อนุญาตต้องไม่เกินกว่าพฤติการณ์อันจำเป็น
- (๒) ผู้รับทุนซึ่งถือครองสิทธิในผลงานวิจัยมีสิทธิที่จะอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตรายอื่นใช้สิทธิในผลงานวิจัยของตนด้วยก็ได้
- (๓) ผู้รับอนุญาตไม่มีสิทธิโอนใบอนุญาตให้แก่บุคคลอื่น เว้นแต่จะโอนกิจการหรือชื่อเสียงในทางการค้า โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้สิทธินั้น ด้วย
- (๔) ค่าตอบแทนที่กำหนดจะต้องเพียงพอต่อพฤติการณ์แห่งกรณี

มาตรา ๓๓ ในภาวะสงครามหรือในภาวะฉุกเฉิน หรือมีความจำเป็น เพื่อการเยียวยาด้านสาธารณสุข หรือความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ หรือมีความจำเป็น เพื่อประโยชน์สาธารณะตามที่กฎหมายกำหนด ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งใช้สิทธิในผลงานวิจัยใดๆที่เกิดจากทุนสนับสนุนของรัฐก็ได้ โดยเสียค่าตอบแทนที่เป็นธรรมแก่ผู้รับทุนซึ่งถือครองสิทธิในผลงานวิจัย และต้องแจ้งให้ผู้รับทุนทราบเป็นหนังสือโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๓๔ การบังคับใช้สิทธิในผลงานวิจัยที่มีสิทธิบัตร ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๕ ให้ดำเนินการให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการกำกับดูแลการบริหารจัดการผลงานวิจัย ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปพลางก่อน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี